

Frank Aaen (EL):

Jeg kan også godt tilslutte mig, at vi ophæver loven, men jeg vil nok sige, at det, der står i bemærkningerne om begrundelsen, nemlig at dansk pengepolitik er blevet stadig mere markedsorienteret, og at hovedvægten nu lægges på styring af den korte rente i forbindelse med valutakurspolitikken, synes jeg er helt utilstrækkeligt.

Jeg synes, at vi har brug for en debat her i Folketinget snarest muligt om, hvordan vi ønsker at regulere de finansielle markeder, herunder kreditformidlingen, men det bliver jo en anden diskussion end den her.

Arne Melchior (CD):

Det er en god dag og et godt forslag. Jeg er sikker på, at ministeren vil føle sig inspireret til at gække hen og gøre ligeså med alt det, hun overhovedet kan finde af den art, også uden at blive opfordret til det herfra.

Så tillykke med den lille sag!

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal takke for den meget velvillige og positive behandling af lovforslaget.

Der var et spørgsmål. Fru Pia Larsen spurgte, hvorfor man i sin tid havde vedtaget en lov, der aldrig har været brug for. Jeg kender kun den mere anekdotiske historie, og den vil jeg ikke komme med her fra talerstolen, da jeg ikke har tjekket den, men man må jo kunne se i Folketingstidende, hvad diskussionen gik på dengang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 129: Forslag til lov om ændring af realkreditloven. (Implementering af BCCI-direktivet, ændring af engagementsregler m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).
(Fremsat 13/12 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Jørn Pedersen (S):**

Lovforslaget her bygger jo på, at vi nu i realkreditloven får indarbejdet EF-direktivet om styrkelse af tilsynet med finansielle virksomheder, der indgår i koncerner. Det er jo det såkaldte BCCI-direktiv, som vi via EU/EF har forpligtet os til at få implementeret senest den 18. juli 1996. Så vi har i den faktiske verden god tid til at få klaret dette problem i Folketinget.

Der gives endvidere Finanstilsynet mulighed for at gribe ind over for uoverskuelige koncernstrukturer. Det synes vi i Socialdemokratiet er en vældig god idé.

Vi hilser også med tilfredshed, at revisionens indberetningspligt nu bliver skærpet. Det tror vi vil gavne i mange situationer.

Så er der to punkter, hvor Finanstilsynet styrkes. Det er ved, at der gives adgang til at kræve en medrevisor, og det synes vi kan være meget fornuftigt, og ligeledes synes vi, det er såre fornuftigt, at Finanstilsynet kan iværksætte undersøgelser af fremtidsudsigterne for et realkreditinstitut. Det er jo to forslag, der stammer fra rapporten »Den Danske Pengeinstitutsektor« fra 1994, og vi synes, det er en god anledning til at få dem indført i realkreditloven.

Så sker der ændringer af reglerne for engagementopgørelser, således at der fremover skalnes mellem lovbestemte garantier og supplerende garantier, og det kan vi heller ikke have noget imod.

Der kommer et forbud mod at basere realkreditloven på ejerpantebreve, og det skal også gælde for udenlandske institutters lån i Danmark. Vi synes, det er fornuftigt at få lavet en parallel mellem danske institutter og udenlandske institutter, og vi kan også støtte, at adgangen til at yde 50-årige indekslån til private udlejningsejendomme nu gøres permanent.

Som noget nyt foreslås der også indført et forbud mod spekulationsforretninger for direktør-

rer og funktionærer i realkreditinstitutter, og der indføres oven i købet straf for overtrædelse af dette forbud; det har vi heller ikke noget imod.

Så foreslås der endelig en overgangsordning for de direktører og vicedirektører, der deltager i ledelsen eller driften af anden erhvervsvirksomhed. Nu kan de uden dispensation deltage i det arbejde, de deltog i inden den 5. april 1995, men altså indtil videre til valgperioden udløber, og her skulle der jo gerne være et sammenfald mellem bank- og sparekasseloven. Jeg går ud fra, at økonomiministeren vil være meget optaget af, at den parallelitet, der har skullet tilstræbes hele vejen igennem, nu også bliver opfyldt på dette område; det venter vi i hvert fald fra Socialdemokratiets side nu sker.

I det store og hele synes vi, at det er et meget fornuftigt lovforslag, der her er fremsat, og vi støtter det gerne og vil give det en hurtig og saglig udvalgsbehandling.

Jens Hald Madsen (V):

Lov om ændring af realkreditloven, og så står der nedenunder på meget jævnt dansk: Implementering af BCCI-direktivet. I hvert fald må man sige, at dette lovforslag er udtryk for, at vi i disse tider ser en stigende internationalisering og koncerndannelse, og derfor er det vigtigt, at lovgivningen og også tilsynet følger med.

Derfor ser vi i Venstre positivt på dette lovforslag, da det er således, at der har været problemer med selve paralleliteten mellem bankvirksomhed og realkreditvirksomhed, og det synes vi at der i hvert fald bliver hjulpet på med det her.

Der har været noget kritik fra Finansrådet i Berlingske Tidende den 11. januar i år af selve garantigrænsen for moderselskabet med hensyn til, hvor meget garanti man kan give til en banket realkreditvirksomhed.

I Venstre mener vi, at denne kritik ikke er berettiget, for det er et spørgsmål om, at hvis man skal opnå en åben og fri konkurrence inden for dette område, må man altså også stille nogle krav om, at man på en gennemskelig måde kan se, hvilke transaktioner der foregår i de enkelte selskaber i disse finansielle koncerner, og derfor ser vi også en lighed i, at man får denne åbning. Får man den fri konkurrence, skal man også stille nogle krav til direktørerne, f.eks. med hensyn til spekulation.

Jeg synes i stedet for, at Finansrådet ligesom Venstre skulle være glad for, at der nu endelig

er åbnet mulighed for, at der kan være en fri konkurrence mellem bankvirksomhed og realkreditvirksomhed, og at vi også kan få udenlandske virksomheder med, for formålet må jo også være, at vi får så godt et produktudbud som overhovedet muligt til brugerne, og vi ser jo i lovforslaget, at der også samtidig stilles nogle pantsikkerhedsmæssige krav til de udenlandske institutter.

Venstre vil måske nok stille nogle detaljerede spørgsmål om, hvad det præcis er for nogle garantier mellem moderselskabet og f.eks. et banket realkreditinstitut, der er tale om.

Men generelt kan Venstre altså støtte dette lovforslag, og vi går positivt ind i udvalgsarbejdet.

Brian Mikkelsen (KF):

Da mit partis ordfører, hr. John Vinther, ikke kan være til stede under denne førstebehandling, skal jeg kort redegøre for Det Konservative Folkepartis stilling til lovforslaget.

Der er jo i det væsentligste tale om en lov, der skal implementere et EF-direktiv, der specifikt drejer sig om at styrke tilsynet med realkreditinstitutioner.

Både den del af lovforslaget, der udgør implementering af EF-direktivet, og de elementer i lovforslaget, der vedrører engagementsopgørelsesreglerne, præcisering af pantsikkerhedskravet for udenlandske realkreditinstitutter, permanentgørelsen af muligheden for at yde 50-årige indekslån til private udlejningsejendomme og reglerne om direktørers og funktionærers forhold, kan Det Konservative Folkeparti umiddelbart støtte.

Jeg tror dog ikke, at jeg hverken over- eller underdriver ved at sige, at lovforslaget er meget teknisk, og at det derfor er på sin plads, at vi benytter udvalgsarbejdet til at få uddybet enkelte dele af det. Dog vil jeg godt allerede på nuværende tidspunkt gøre en bemærkning, der knytter sig til den kritik, som direktøren i Finansrådet Lars Barfoed fremførte mod lovforslaget i gårsdagens udgave af Berlingske Tidende og dagens udgave af Erhvervsbladet.

Det er vores opfattelse, at den ændring af engagementsopgørelsesreglerne, som lovforslaget lægger op til, sigter mod at ligestille de realkreditinstitutter, der har et pengeinstitut som moderselskab, med de realkreditinstitutter, der ikke har et pengeinstitut som moderselskab. Hvis den opfattelse er korrekt, er der ikke andet at sige til kritikken, end at Det Konservative

Folkeparti finder lovforslaget rigtigt. Hvis pengeinstitutter vil virke på realkreditområdet, må de naturligvis gøre det på lige vilkår med de øvrige realkreditinstitutter. Men også den del af lovforslaget får vi jo lejlighed til at dyrke nærmere under udvalgsbehandlingen. Selvfølgelig kan vi ikke have, at lovændringen virker hæmmende for konkurrencen.

Summa summarum så er Det Konservative Folkeparti positivt over for lovforslaget og vil gå meget konstruktivt ind i udvalgsbehandlingen.

Villy Søvnald (SF):

Der er tale om en blandet landhandel i dette lovforslag, hvor vi synes, de fleste ting ser fornuftige ud.

Det første, der lægges op til, er en stramning af tilsynet med realkreditinstitutter, og det er vi enige i. Vi synes, det ser fornuftigt ud.

Det andet forhold er, at der indføres et spekulationsforbud med strafmulighed for direktører m.m. i realkreditinstitutter. Det synes vi også er helt fint.

Under udvalgsarbejdet vil vi gerne interessere os for, om ikke forbudet burde udstrækkes også til moderselskaber, f.eks. A/S'er, der ejer et realkreditinstitut. Vi vil også godt under udvalgsarbejdet have tilkendegivelser af, hvilken strafpraksis man vil indarbejde på dette område, altså hvilke strafammer vi taler om, og hvilken strafpraksis vi vil betjene os af.

Det tredje forhold er, at der åbnes op for at optage 50-årige realkreditlån i private udlejningsboliger. Det ser vi heller ingen problemer i.

Det sidste, jeg vil nævne, er ændringen af engagementsopgørelser, det, der er punkt 3 i lovforslaget. Punktet vedrører supplerende garantier i forbindelse med realkreditlån. Sådanne garantier stilles typisk af en bank, og det kan være den bank, som er i koncern med realkreditinstituttet. En bank kan således komme til at garantere for meget store beløb over for et realkreditinstitut. Det sætter den nugældende lov en grænse for på 25 pct. af realkreditinstituttens ansvarlige kapital, og den grænse vil man fjerne, men indføre nogle andre begrænsninger.

ISF synes vi, det forekommer problematisk, og umiddelbart har vi svært ved at blive overbevist af de ting, der er anført i bemærkningerne. Vi vil under udvalgsarbejdet bede om nogle taleksempler på betydningen af ændringerne.

Hvis man endelig skal have lidt morsomt ind i en i øvrigt meget teknisk tekst, kan man have megen fornøjelse af at læse på side 7, hvor

detaljeret man implementerer EF-direktiver, hvor grundigt man har tænkt sig om, hvis der skulle være et forskelligt antal månedsdage osv. Det synes jeg er imponerende om end ikke nødvendigvis betryggende.

Jørgen Estrup (RV):

Det er måske ikke så overraskende, at vi fra radikal side er godt tilfredse med dette lovforslag. På den ene side er det lidt af en pligtdans at få EF-direktivet implementeret, men derudover er der jo nogle overordentlig fornuftige krav til gennemsigtighed og sikkerhed på markedet for realkredit, og det tror jeg er en vigtig og afgørende ting for trygheden ved det finansielle system, vi har med realkrediten, som stadig væk er en helt speciel dansk ting.

Vi kan i og for sig tilslutte os, hvad der er sagt fra flere sider om de forskellige detaljer i lovforslaget, men jeg synes også, det kræver en bemærkning her i forbindelse med debatten, at vi jo har set i de sidste dage, at man fra bankside har kritiseret nogle af disse bestemmelser, og jeg kan godt være overrasket over den kritik, der er kommet fra Finansrådets side. Det virker en smule, som om man her har at gøre med nogle, der ikke er så dus med realkreditsystemet og er på vej ind på et område, hvor de har nogle begyndervanskeligheder, de skal overvinde.

Jeg tror, det er vigtigt at understrege, som det også er gjort fra anden side her i dag, at de, der vil arbejde på realkreditområdet, altså må lægge utrolig megen vægt på den grundlæggende sikkerhed, som systemet bygger på. Det er ikke tilfældigt, når vi kræver, at der skal være gennemsigtighed, og at der skal være meget god kontrol med koncernreglerne på dette område. Vores erfaringer med banker, der er gået ned, kan unægtelig også godt give os grund til sådanne skærpede krav til realkreditområdets sikkerhed.

Derfor synes jeg måske, at vi i den videre debat, som givetvis kommer, også med Finansrådet, har god grund til at få understreget de fornuftsmæssige, erfaringsmæssige regler, som gennem et stykke tid er bygget op, og som der er god grund til at holde i hævd også i det følgende, og at det er regler, som også de nye på markedet må vænne sig til at leve med.

Jeg skal så også blot sige, at vi er godt tilfredse og kan støtte lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet kan også støtte dette af ministeren fremsatte lovforslag.

Vi har heller ikke i Fremskridtspartiet haft ret meget forståelse for Finansråds kritikken, bortset fra hvis den var historisk begrundet, og som hr. Jørgen Estrup gav udtryk for, har man ikke vænnet sig til, at hvis man vil handle med den samme vare og have de samme rettigheder, skal man altså have de samme pligter.

Det vil jeg gerne understrege over for ministeren, og jeg håber, man i regeringen vil arbejde videre for den parallelitet, der er nødvendig, når et flertal i Folketinget har besluttet sig for, at den finansielle sektor skal være ét stort supermarked, så man er sikker på, at reglerne er parallelle i alle dele af det regelsæt, der omhandler den finansielle sektor.

Jeg vil kun gøre to principielle bemærkninger, for teknikken behandler vi nu bedre i udvalget. Jeg vil udtrykke min bekymring for, at så tekniske direktiver som det her altså er kørt igennem Folketingets Europaudvalg, uden at nogen af dem, som beskæftiger sig med det relevante område, overhovedet har været hørt.

Jeg håber sådan mere for fremtiden, at man kan få en anden arbejdsform, for jeg tror, at hvis man begyndte at eksaminere samtlige Europaudvalgets medlemmer i reglerne for den finansielle sektor, ville man opdage, at det her sikkert er gledet igennem på grund af en eller anden anbefaling i en eller anden større sammenhæng. Det er nok ikke tilfredsstillende i fremtiden, for det er et stort og et vigtigt samfundsområde.

Det er nok for at pointere, at vi skal have en anden samarbejdsform, men ellers tilslutning til lovforslaget, og så må vi tage teknikken i udvalget.

Frank Aaen (EL):

Vi kan naturligvis også støtte hovedlinjen i det fremsatte lovforslag med mere kontrol med realkreditinstitutioner. Jeg vil også give tilsagn om, at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet vil være åbne over for yderligere forslag til at udvide kontrollen. Vi har tidligere her i salen givet udtryk for bekymring for, hvad der i øjeblikket foregår i realkreditsektoren på grund af den meget skarpe konkurrence, hvor det nye selskab ejet af bankerne meget kraftigt udfordrer de gamle institutter. Lige præcis derfor synes vi, at det er vigtigt med al den kontrol, vi overhovedet kan komme igennem med her i salen, så vi ikke igen kommer ind i sådan en ond cirkel med overbelåninger osv., som fører til kriser og krak.

Vi kan selvfølgelig også støtte forslaget om at forbyde direktørers og funktionærers mulig-

heder for at spekulere. Måske skal det yderligere præciseres, hvad der er spekulation, hvad der er straf for osv. Der tænker jeg selvfølgelig på de erfaringer, vi har gjort med Zobelsagen, hvor det er noget uklart, hvad reglerne egentlig talt indeholder. I hvert fald betvivles det fra noggles side, hvad der er indholdet i reglerne.

Så vil jeg sige afsluttende, at vi som SF er noget betænkelige ved at lempe reglerne for engagementsopgørelser, men det vil vi kigge på under selve udvalgsarbejdet.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Tak for den meget positive behandling af lovforslaget. Jeg skal på forhånd give tilsagn om, at vi selvfølgelig kan arbejde med de også mere teknisk betonedede og lidt vanskelige ting under udvalgsarbejdet; det siger sig selv.

På et par principielle spørgsmål vil jeg gerne svare. Der er på foranledning af Finansrådets kritik rejst spørgsmål om, hvorvidt de ændringer til gældende lovgivning, der er fremsat forslag om i dette lovforslag, har den hensigt at styrke paralleliteten mellem de forskellige typer realkreditinstitutter, altså de bankejede og de ikkebankejede. Formålet er, at de skal have lige konkurrencevilkår.

Jeg vil også give hr. Jørn Pedersen tilsagn om, at selvfølgelig følger jeg og Boligudvalget de ændringer, der sker i forbindelse med bank- og sparekasseloven, så der er parallelitet på de områder, hvor der skal være parallelitet. Det er helt givet, at det er hensigten med at prøve på at koordinere det.

Så skal jeg sige til hr. Villy Søvnald og hr. Frank Aaen, at efter min opfattelse er der sådan set ingen lempelser i garantikravene, men lad os få det nærmere belyst under udvalgsarbejdet. Det er i virkeligheden et ønske om at holde fast i, at den garantistillelse, der er grundlaget for realkreditlån, er sikkerhed i fast ejendom. Så er der spørgsmålet om praksis, og hvilken type af engagementer der indregnes på de forskellige måder, men jeg vil foreslå, at vi bruger udvalgsarbejdet til at klargøre dette.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi fra regeringens side ønsker, der er lige vilkår for realkreditinstitutterne og deres arbejde, uanset om de er placeret på den ene eller den anden måde, for det handler om realkredit, obligatorernes guldrandede værdier og dermed billige lån til boliger og ejendomme.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om teknologisk service.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(FremSAT 13/12 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

På et verdensmarked, der er kendetegnet ved højteknologi, er det ikke alene lønningsniveauet, som er konkurrencekriteriet. Vi ved, at succeskriteriet for danske virksomheders produktion i stadig stigende grad går via adgangen til og samarbejdet om relevant viden, som kan omsættes i produktionssammenhænge; det er meget afgørende for danske virksomheders fremtidige konkurrenceevne og dermed også overlevelsesmuligheder.

Det stiller også store krav til det offentlige teknologiske serviceniveau. Her er en løbende udvikling, indsamling og bearbejdning af viden, som på markedsvilkår formidles videre til såvel private som offentlige virksomheder, et centralt behov for virksomhederne og for samfundet i al almindelighed.

Det er derfor afgørende for Socialdemokratiet, at et teknologisk servicesystem reelt kan matche behovene, som naturligvis også omfatter teknologisk rådgivning og en løbende koordinering af de mange vidensfelter fra både ind- og udland.

Socialdemokratiet mener også, at et fremtidsrettet teknologisk servicesystem skal fungere som katalysator på de innovative forsknings-

områder. Med oprettelsen af Rådet for Teknologisk Service, som er konsekvensen af lovforslaget, mener vi i Socialdemokratiet, at vi forbedrer og styrker den teknologiske service i Danmark. Med rådets sammensætning og de arbejds- og kompetenceforhold, som lægges over i Rådet for Teknologisk Service, er det Socialdemokratiets opfattelse, at vi skaber grundlaget for et teknologisk servicesystem, der står mål med behovene nu og i fremtiden.

Det 3-årige krav til rådet om en strategiplan på det teknologiske serviceområde skal også sikre, at behovsdækningen i fremtiden bliver konstateret. Det drejer sig bl.a. om et servicesystem, der skal være let tilgængeligt for og forbedre samarbejdet mellem virksomheder, universiteter og andre sektorforskningsinstitutter. Hensigten hermed er at udbrede virksomhedernes kendskab til et givet vidensfelt for derved at øge virksomhedernes anvendelsesmuligheder af denne viden i produktions- eller forskningsammenhæng.

Socialdemokratiet mener ligeledes, at vi med oprettelsen af Rådet for Teknologisk Service skaber mere albuenum for Erhvervsudviklingsrådet. Erhvervsudviklingsrådet vil således fremover blive frigjort fra den store mængde af praktiske opgaver omkring bevillinger til den teknologiske service og vil i langt højere grad kunne indgå i et bedre samspil med de erhvervsorienterede råd og udvalg. Det er imidlertid også intentionen, at Erhvervsudviklingsrådet herved vil kunne koncentrere sig mere om de overordnede erhvervspolitiske spørgsmål.

Med disse bemærkninger skal jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Erik Larsen (V):

Venstre kan tilslutte sig de intentioner, lovforslaget lægger op til, nemlig at sikre, at danske virksomheder hurtigst muligt kan blive bekendt med og anvende den nyeste teknologiske viden.

Det er vigtigt, at de forskningsresultater, der opnås, hurtigt gøres brugbare for virksomhederne, så de kan indgå i den praktiske produktion til at styrke konkurrenceevnen og øge mulighederne for produktudvikling.

Lovforslaget bygger på nedsættelse af et råd for teknologisk service, som efter bemærkningerne anses for at være en forenkling af praksis. Det er vigtigt for Venstre, at dette sigte på forenkling og hurtigere beslutningsproces fastholdes. Dette kan ske, hvis ministeren bruger